

Quan érem analògics

El crític literari Joan Josep Isern recorda el pas del vinil a formats digitals i reflexiona sobre les peculiaritats dels vinils de llarga durada

The Dark Side Of The Moon, Sgt. Pepper's i Quadrophenia

Fa uns mesos vaig coincidir amb un músic català important que, a més, és un bon amic de casa. Un gran professional que fa temps ja em va demostrar que era un profund coneixedor de la música dels anys seixanta i setanta. Una escena que ell, per edat, no va viure directament. I, per cert, en la trobada d'aquell dia vam acabar cantant "Mi bigote", de **Los Salvajes**, i "Cerca de las estrellas", de **Los Pekenikes**.

Parlant de temps heroics li deia que jo, nascut el 1950, pertanyia de ple a la generació del vinil i que, per tant, podia esgrimir uns quants arguments contra la pèrdua que va representar el pas d'aquell format al disc compacte, amb el casset com a etapa prèvia. Una pèrdua que, personalment, situava en dos àmbits: el formal i el conceptual.

El format dels vinils de llarga durada (31 x 31 centímetres) permetia que els dissenyadors es lluïssin amb les portades, veritables obres d'art en molts casos, com es pot comprovar en el llibre de Xavier Valiño *La cara oculta de la luna: Las 50 portadas esenciales del rock* (Milenio, 2016). Però no només era això. Aquelles carpetes permetien incloure-hi les lletres de les cançons, els crèdits de l'àlbum -els de cada tema i els generals- i, a més, eren el receptacle ideal per guardar-hi retalls de premsa, crítiques o l'entrada del concert de presentació. Unes prestacions que el format del disc compacte ha fet absolutament inviables.

Pel que fa al disc entès com a obra íntegra i conceptual, la irrupció del CD i, més cap aquí, de l'iPod i els seus derivats va bandejar radicalment una manera d'escoltar la música que fins aleshores havia funcionat. Tot va canviar, ja que de cop i volta vam descobrir que, amb els

auriculars o sense, les cançons les podíem escoltar mentre fèiem altres coses com rentar plats, planxar, caminar o llegir una revista. Una situació que amb el vinil, que obligava a no allunyar-nos gaire del tocadiscos si no volíem eixordar els veïns, era bastant més complicada.

Foto: Xavier Mercadé

La funció de reproducció aleatòria dels nous aparells va acabar també amb l'hàbit d'escoltar les cançons en l'ordre que havia establert l'artista, i passava a decidir-lo la màquina. Us podeu imaginar discos com *Sgt. Pepper's* (**The Beatles**) o *Quadrophenia* (**The Who**) escoltats sense l'ordre que els pertoca? Poca broma, perquè els avenços de la tècnica van comportar la mort del disc conceptual i, a més a més, com a dany col·lateral ens va habitar a desentendre'ns de quins músics intervenien a cada peça. Ens trobem, per tant, en una situació paradoxal. Tenim a l'abast una tecnologia que permet fer enregistraments i audicions molt fidels pel que fa a qualitat... precisament ara, quan la música l'escoltem, en general, de manera desmenjada i poc atenta. Per passar l'estona i prou.

Curiosament, durant força temps, almenys fins a la irrupció de Spotify, semblava que els músics -talment com aquells vellets que davant dels euros havien de fer càlculs per trobar l'equivalència en pessetes- retenien el 'mode LP' en el subconscient a còpia de publicar obres de quaranta minuts repartits entre una dotzena de temes. Just la capacitat de les dues cares d'un disc de llarga durada. Una situació que, tot i que el vinil ha experimentat darrerament una lleugera revifalla basada sobretot en el prestigi del suport, la universalització de l'streaming ha capgirat definitivament les estratègies a l'hora de modular els llançaments de novetats i la manera d'escoltar-les.

Una dèria força comuna en la generació del vinil és la de confegir llistes amb les nostres músiques preferides. Els discos que ens emportaríem a una illa deserta, vaja. A l'article del mes passat ja vaig enumerar una part de la meua tria personal, una aproximació merament indicativa perquè

cada vegada que repasso la col·lecció de discos es multipliquen les opcions de tria i els records dels moments en què aquelles plaques de vinil negre m'han fet companyia. Moments històrics de quan érem analògics.